

Гармаш С.В., старший викладач
кафедри менеджменту інноваційного підприємництва
та міжнародних економічних відносин,
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»

ВІД ШОСТОЇ ЕКОНОМІКИ У СВІТІ ДО САМОЇ БІДНОЇ НАЦІЇ ЄВРОПИ

Від шостої економіки у світі до самої бідної країни Європи... Таким є шлях України у процесі переходу до ринкової економіки за часи незалежності. Від концепції «соціально орієнтованого бізнесу» до концепції «набиття власної кишені понад усе»... Таким стало гасло олігархів-можновладців.

«Як повідомляє інтернет-портал ЦРУ, Українська РСР була найбільш важливим економічним компонентом радянської економіки після РРФСР. Українська важка промисловість була здатна постачати у інші республіки колишнього Радянського Союзу багато видів унікального обладнання та матеріалів, а сільське господарство забезпечувало до чверті виробництва загальносоюзного об'єму сільхозпродукції (м'ясомолочних продуктів, зерна та овочів) [1]. Після розвалу СРСР та першої хвилі «бандитської прихватизації» у незалежній Україні, її внутрішній валовий продукт до 1999 року впав до 40 % від рівня 1991 року! Основою причиною такого занепаду стала «... тісна взаємодія державної влади України з представниками крупного капіталу», коли «... українські олігархи фактично захватили владу: характер і результати політичної боротьби визначаються не ідеологією або популярністю серед населення, а підтримкою впливових фінансово-промислових кланів... Дослідники відзначають вплив олігархічних груп як один з факторів формування сучасної системи влади в Україні» [2]. Таке «співробітництво» негативно відбилося на соціально-економічному та моральному стані українського суспільства.

«Ми були бідними, нас зробили жебраками, а такого цинічного пограбування можновладцями країна ще не знала» [3]. «Оскільки в нашій країні поняття «влада», «бізнес» та «кримінал» давно та надовго стали тотожними поняттями, то перш за все, персональну відповідальність повинні нести ті, хто цинічно наживався і продовжує наживатися за рахунок інтересів країни» [4, 18]. Але це знову ж таки малоімовірно, оскільки «кишенькові» інституції державної влади настільки корумповані та насичені політикою непотизму, що їхня моральна деградація приймається апріорі [5]. А так звана «еліта» поділяється за етапами правління: від «червоних директорів» до «бандюків», «бариг-свинарчуків» та «грантоїдів». Дуже влучні назви, але сутність одна – власні преференції та непомірна жага наживи, і все більше проявляється характерна для всіх ознака – професійна некомпетентність.

Як наслідок, «Україна – найбідніша країна Європи! Такий вирок було винесено країні Міжнародним валютним фондом, оскільки політика дешевої робочої сили та побудова сировинної моделі економіки призвели до зубожіння широких верств працездатного населення та масової трудової міграції» [6].

Міграційний процес продовжує поширюватися, оскільки прибутки українців є у вісім разів меншими, ніж у європейців. «Україна опинилася в останньому рядку за купівельною спроможністю громадян серед 42 країн Європи. Такі дані наводить компанія GfK у дослідженні Purchasing Power Europe 2019. У середньому один мешканець Європи отримував у 2019 році 14739 євро. При цьому середній українець має прибуток у сумі 1830 євро. У результаті, річний прибуток наших громадян є у вісім разів меншим, ніж у європейців. Перше місце, за результатами досліджень, посідає Ліхтенштейн. Там купівельна спроможність на одного мешканця складає 67550 євро. Мешканці Ліхтенштейну мають прибуток у 4,5 рази вищий середнього показника мешканців решти європейських країн. На другому місці – Швейцарія з 42067 євро на людину. На третьому місці – Люксембург (35096 євро на людину)» [7].

Отже, можна зробити висновок, що моральне зубожіння української влади є основою не тільки деградації владної еліти, а й корупційного знищення країни в цілому.

Література:

1. [The World Factbook. Ukraine](#) Last Updated on April 02, 2018. [Електронний ресурс] // Джерело: https://ru.wikipedia.org/wiki/Економика_Украины
2. Електронний ресурс // Джерело: <https://ru.wikipedia.org/wiki/Економика>
3. Гармаш С. В. Реформування економіки чи подальше пограбування країни (значущість людського чинника) / С. В. Гармаш // Актуальні проблеми економіки та управління в умовах системної кризи : матеріали Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., 28 листопада 2017 р. – Львів : Львівський інститут МАУП, 2017. – С. 104-107.
4. Гармаш С. В. Відсутність персональної відповідальності як мотиватор безладдя та беззаконня / С. В. Гармаш // Стратегії інноваційного розвитку економіки України: проблеми, перспективи, ефективність : тр. 5-ї Міжнар. наук.-практ. Internet-конф. студ. та молодих вчених, 20 грудня 2014 р. / ред. П. Г. Перерва, Є. М. Строков, О. М. Гуцан. – Харків : НТУ "ХПІ", 2014. – С. 18-19.
5. Гармаш С. В. Роль непотизма в системі розрушаючих факторів людського капіталу / С. В. Гармаш // Science and education: trends and prospects : coll. of sci. art. – New York : Yunona Publishing, 2018. – P. 84-90.
6. Гармаш С. В. Всебічна деградація як новий виток "розвитку" українського суспільства на сучасному етапі (значення людського ресурсу) / С. В. Гармаш // Актуальні проблеми економіки та управління в умовах системної кризи : матеріали Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., 28 листопада 2018 р. – Львів : Львівський інститут МАУП, 2018. – Ч. 1. – С. 222-225.
7. Ирина Дождева. Украинцев признали самыми бедными в Европе. 23.10.2019 [Електронний ресурс] // Джерело: <https://ubr.ua/ukraine-and-world/society/pasem-zadnikh-ukraintsev-nazvali-samymi-bednymi-v-evrope-3887663>